

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KIBERNETINIO SAUGUMO ĮSTATYMO NR. XII-1428 2, 11, 12, 13, 19, 23, 28, 30, 31, 38
STRAIPSNIŲ IR ANTO PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

2024 m. liepos 11 d. priėmus Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 pakeitimo įstatymą Nr. XIV-2902 į nacionalinę teisę buvo perkeltos 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2022/2555 dėl priemonių aukštam bendram kibernetinio saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 ir Direktyva (ES) 2018/1972 ir panaikinama Direktyva (ES) 2016/1148 (TIS 2 direktyva), nuostatos ir sudarytos sąlygos taikyti 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/887, kuriuo įsteigiamas Europos kibernetinio saugumo pramonės, technologijų ir mokslinių tyrimų kompetencijos centras ir Nacionalinių koordinavimo centrų tinklas, 8 straipsnio nuostatas. Įstatymo taikymo metu išryškėjo poreikis tikslinti kai kurias nuostatas, siekiant suderinti jas su kitais teisės aktais ir užtikrinti nuoseklų taikymą praktikoje. Atsižvelgiant į tai, buvo parengtas Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 2, 11, 12, 13, 19, 23, 28, 30, 31, 38 straipsnių ir antro priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – KSĮ projektas).

KSĮ projekto tikslas – užtikrinti nuoseklų Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymo (toliau – KSĮ) taikymą praktikoje.

KSĮ projekto uždavinys – atlikti tikslinamojo pobūdžio įstatymo pakeitimus.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

KSĮ projektą rengė Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos Kibernetinio saugumo ir informacinių technologijų politikos grupės (grupės vadovas (laikiniai vykdo funkcijas) Darius Adomaitis, tel. +370 706 80 800, el. p. darius.adomaitis@kam.lt) patarėja Sigita Laurinčiukaitė (tel. +370 706 80 804, el. p. sigita.laurinciukaite@kam.lt), patarėja Gabija Tamulevičienė (tel. +370 706 80 814, el. p. gabija.tamuleviciene@kam.lt), Krašto apsaugos ministerijos Teisės departamento (direktorė Judita Nagienė, tel. +370 706 80 545, el. p. judita.nagiene@kam.lt) Teisėkūros skyriaus (vedėjas Tomas Vainius, tel. +370 706 80 563, el. p. tomas.vainius@kam.lt) patarėjas mjr. Mantas Keliotis (tel. +370 706 80 597, el. p. mantas.keliotis@kam.lt) ir Įstaigų teisinės priežiūros skyriaus (vedėja Jūratė Bakšytė-Lozorkevičienė, tel. +370 706 80 908, el. p. jurate.baksyte-lozorkeviciene@kam.lt) patarėja Irena Jeruščenkė (tel. +370 680 65 564, el. p. irena.jeruscenke@kam.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

Galiojančiame KSĮ:

1. KSĮ 2 straipsnio 20 dalyje pateiktos sąvokos „šakninis vardų serveris“ apibrėžime objektas yra ne paprastų vardų serveriai, tačiau *domenų* vardų serveriai. Tai reiškia, kad sąvoka „šakninis vardų serveris“ yra netiksli, nes 2 straipsnio 6 dalies sąvokos „domenų vardų sistemos paslaugų teikėjas“ apibrėžtyje jau vartojama kaip „šakninis domenų vardų serveris“. Sąvoka „šakninis vardų serveris“ taisytina ir KSĮ 11 straipsnio 3 dalies 2 punkte.

2. KSĮ 11 straipsnio 3 dalies 1 punkte, 4 dalies 1 ir 2 punktuose nustatant kibernetinio saugumo subjektų identifikavimo kriterijus teikiama nuoroda į Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme nurodytas vidutinių / mažų įmonių darbuotojų skaičių ir finansinius duomenis apibrėžiančias ribas, nurodant, kad šį kriterijų atitinkančiais laikomi šias ribas viršijantys subjektai. Pagal Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo nuostatas, tam, kad subjektai nebebūtų laikomi atitinkamai vidutinėmis ar mažomis įmonėmis, užtenka viršyti darbuotojų skaičių ar finansinius duomenis apibrėžiančias ribas, t. y. nebūtina viršyti abiejų šių kriterijų.

3. KSĮ 11 straipsnyje apibrėžiant kibernetinio saugumo subjektų identifikavimo kriterijus, susijusius su Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo taikymu, nėra nustatyta, kokių institucijų kokių duomenų pagrindu turi būti priimami sprendimai. Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo 3 straipsnyje nustatyti kriterijai, kuriais remiantis nustatoma, ar įmonė yra vidutinė, maža ar labai maža. Šiais kriterijais laikomi: 1) darbuotojų skaičius ir 2) įmonės balansas ar įmonės metinės pajamos. Pagal Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo 3 straipsnio 7 dalį, įmonės darbuotojų skaičių atitinka vidutinis metinis darbuotojų skaičius. Vidutinis metinis darbuotojų skaičius nustatomas pagal paskutinių metų arba, jeigu įmonė veikia ilgiau kaip dvejus metus, pagal paskutinių dvejų metų įmonės duomenis. Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus nustatymo tvarkos aprašas yra patvirtintas Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 4-126 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjektų vidutinio metų sąrašinio darbuotojų skaičiaus apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Pagal šį aprašą, darbuotojų skaičius išreiškiamas metiniais darbo vienetais (ne visą darbo laiką išdirbę darbuotojai skaičiuojant išreiškiami vieneto dalimis). Tuo tarpu pagal Lietuvos Respublikos įmonių ir įmonių grupių finansinės atskaitomybės įstatymo 4 straipsnio 5 dalį, Vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus apskaičiavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. gegužės 15 d. įsakymu Nr. 134 „Dėl Vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus apskaičiavimo taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos darbo kodekso 22 straipsnio 4 dalį ir Vidutinio darbdavio ir darbovietės darbuotojų skaičiaus nustatymo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. birželio 5 d. įsakymu Nr. A1-280 „Dėl Vidutinio darbdavio ir darbovietės darbuotojų skaičiaus nustatymo taisyklių patvirtinimo“, darbuotojų skaičius apskaičiuojamas sumuojant visus darbuotojus, neatsižvelgiant į jų darbo laiko normą. Skirtingais tikslais nustatytas reglamentavimas ir tai, kad informacija apie vidutinį darbuotojų skaičiaus išreiškimą metiniais darbo vienetais yra prienami tik pačiam ūkio subjektui, nesudaro galimybės priimti aiškų sprendimą dėl kibernetinio saugumo subjekto identifikavimo.

4. KSĮ 12 straipsnyje nustatyta, kokie subjektai priklauso Lietuvos Respublikos jurisdikcijai. Pagrindinė taisyklė, įtvirtinta 12 straipsnio 1 dalies 1 punkte, – Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklauso subjektai, registruoti Lietuvos Respublikoje. 12 straipsnio 1 dalies 1 punkto b papunktyje nustatyta išimtis iš šios taisyklės – tam tikra veikla užsiimantys subjektai, kurių pagrindinė buveinė ne Lietuvos Respublikoje. Ši išimtis vėliau detalizuojama 12 straipsnio 2 dalyje nustatant kriterijus, kuriais vadovaujantis nustatoma įmonės pagrindinės buveinės valstybė, tačiau šios dalies pirmu sakiniu yra iš esmės atkartojama pagrindinė taisyklė, iš kurios ir turėtų būti nustatoma išimtis: „Laikoma, kad šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodyta pagrindinė buveinė yra Lietuvos Respublikoje, jeigu šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodyti subjektai yra registruoti ar įsisteigę Lietuvos Respublikoje.“

5. Europos Komisija 2024 m. spalio 17 d. įgyvendinimo reglamentu Nr. 2024/2690 nustatė TIS 2 direktyvos taikymo taisykles, susijusias su kibernetinio saugumo rizikos valdymo priemonių techniniais ir metodiniais reikalavimais (TIS 2 direktyvos 21 straipsnio 2 dalis) ir išsamesniu atveju, kuriais incidentas laikomas dideliu (TIS 2 direktyvos 23 straipsnio 3 dalis), apibūdinimu, skirtais domenų vardų sistemos (DNS) paslaugų teikėjams, aukščiausio lygio domenų vardų registrams, debesijos kompiuterijos paslaugų teikėjams, duomenų centrų paslaugų teikėjams, turinio teikimo tinklų teikėjams, valdomų paslaugų teikėjams, valdomų saugumo paslaugų teikėjams, elektroninių prekyviečių, interneto paieškos sistemų ir socialinių tinklų paslaugų platformų teikėjams ir patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams. Pažymėtina, kad nors TIS 2 direktyvoje nebuvo planuota, kad patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams būtų pateiktas jiems skirtas išsamesnis atveju, kuriais incidentas turi būti laikomas dideliu, apibūdinimas, vis dėl to siekiant taikyti nuoseklią sistemą Reglamente 2024/2690 nustatyti jiems skirti ne tik kibernetinio saugumo rizikos valdymo priemonių techniniai ir metodiniai reikalavimai, bet ir pateiktas jiems skirtas išsamesnis atveju, kuriais incidentas turi būti laikomas dideliu, apibūdinimas. Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai nėra įtraukti į KSĮ 13 straipsnio 3 dalies 1 punktą, kuriame apibrėžiama specialiųjų subjektų grupė, todėl jiems pagal KSĮ 14 straipsnio 4 dalį nėra nustatomas įpareigojimas laikytis Europos Komisijos priimtų įgyvendinamųjų teisės aktų.

6. KSĮ 13 straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodyta, kokie duomenys apie kibernetinio saugumo subjektus sudaro Kibernetinio saugumo subjektų registrą. Tokiais duomenimis laikoma ekonominės veiklos sritis (sritys) ir rūšis (rūšys), tačiau Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriuje nėra vartojama formuluotė „ekonominės veiklos sritis (sritys)“.

7. KSĮ 19 straipsnyje nurodomi Kibernetinio saugumo informacinės sistemos (toliau – KSIS) naudotojai savo esme suprantami kaip kibernetinio saugumo subjektai, turintys prieigą prie KSIS, tačiau įgyvendinant Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymą galima manyti, kad informacinės sistemos naudotojais yra laikomi konkretūs fiziniai asmenys, turintys konkrečias prisijungimo prie informacinės sistemos teises ir atliekantys jiems leidžiamus veiksmus informacinėje sistemoje.

8. KSĮ 23 straipsnyje nustatytos Kibernetinio saugumo kompetencijos bendruomenės (toliau – Bendruomenė) narių registravimo, pašalinimo procedūros, atsisakymo įregistruoti Bendruomenės narius sąlygos, sprendimą priimančio subjekto – Nacionalinio koordinavimo centro apskundimo nuostatos.

9. KSĮ 28 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad vykdymo užtikrinimo priemonės taikomos „Vyriausybės nustatyta vykdymo užtikrinimo priemonių taikymo tvarka“, o 30 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad baudas skiria Nacionalinio kibernetinio saugumo centro vadovas ar jo įgaliotas asmuo „Vyriausybės nustatyta vykdymo užtikrinimo priemonių taikymo esminiams ir svarbiems subjektams tvarka“. Pažymėtina, kad šiais atvejais kalbama apie tą pačią tvarką.

10. KSĮ 31 straipsnio 9 dalyje nustatyta, kad sprendime dėl baudos skyrimo nurodoma Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 10 straipsnio 5 punkte nurodyta informacija, tačiau turėtų būti teikiama nuoroda į Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymą.

11. KSĮ 38 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka dėl valstybės informacinių išteklių laikymo valstybiniuose duomenų centruose arba Lietuvos Respublikoje ar kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, Europos ekonominės erdvės valstybėse ir (ar) NATO valstybėse narėse esančiuose duomenų centruose. Išimtis nustatyta žvalgybos institucijoms, kurios savo valdomus valstybės informacinius išteklius laiko savo valdomuose duomenų centruose, o valstybės informacinius išteklius sudarančių duomenų ir informacinių sistemų, kuriose šie duomenys tvarkomi, kopijos žvalgybos institucijos vadovo sprendimu gali būti laikomos Lietuvos Respublikoje ar kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, Europos ekonominės erdvės valstybėse ir (ar) NATO valstybėse narėse esančiuose duomenų centruose.

12. KSĮ 2 priedo 5.6.1 papunktyje nurodytas Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus 2 redakcijos C skirsnio 29 skyrius.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

KSĮ projekte atlikti tokie pakeitimai:

1. Siūloma KSĮ 2 straipsnio 20 dalyje apibrėžtą sąvoką „šakninis vardų serveris“ keisti į „šakninis **domenų** vardų serveris“, atsižvelgiant ir į tai, kad kitose KSĮ sąvokose žodis „domenų“ (kalbant apie vardus) taip pat vartojamas („domenų vardų registravimo paslaugas teikiantis subjektas“, „domenų vardų sistema, domenų vardų sistemos paslaugų teikėjas“). Analogiškai siūloma patikslinti KSĮ 11 straipsnio 3 dalies 2 punkte vartojamą sąvoką „šakninis vardų serveris“ ir vietoje jos vartoti „šakninis **domenų** vardų serveris“.

2. Siekiant užtikrinti KSĮ suderinamumą su Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymu, siūloma tikslinti KSĮ 11 straipsnio 3 dalies 1 punkte, 4 dalies 1 ir 2 punktuose nustatytą kibernetinio saugumo subjektų identifikavimo kriterijus, susijusius su Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymu. Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas apibrėžia kriterijus, kaip priskirti įmonę vidutinei, mažai arba labai mažai įmonei. KSĮ, įgyvendinant TIS 2 direktyvos reikalavimus, turi būti nustatomi kriterijai, apibrėžiantys įmones, be kita ko, viršijančias Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme nustatytus kriterijus. Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme nustatomi kriterijai priskirti įmonei vienai ar kitai kategorijai yra formuluojami nurodant tam tikras *lubas* kiekvienai kategorijai, tuo tarpu vadovaujantis TIS 2 direktyva, kriterijai KSĮ turėtų būti

formuluojami kaip šias *lubas* viršijantys. Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas taip pat neapibrėžia kriterijų, kaip priskirti įmonę didesnei nei vidutinei kategorijai. Taigi, siūloma aiškiai numatyti, kad kibernetinio saugumo subjektams identifikuoti pakaktų nustatyti ne tik įmonių darbuotojų skaičių ir finansinius duomenis apibrėžiančių ribų konjunkciją (identifikuoti darbuotojų skaičių ir finansinių rodiklių viršijimą), bet ir disjunkciją (identifikuoti darbuotojų skaičių ar finansinių rodiklių viršijimą). Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymą, kalbant apie finansinius rodiklius, numatomi du alternatyvūs rodikliai, kurių bent vieną reikia atitikti, kad įmonė būtų laikoma vidutine ar maža, todėl atitinkamai KSI numatomas reikalavimas, kad, kalbant apie finansinius rodiklius, turėtų būti viršijami abu, pvz., tam, kad įmonė būtų priskirta vidutinei įmonei, ji turi atitikti bent vieną finansinį rodiklį, ir atvirkščiai – kad įmonė būtų laikoma viršijančia vidutinei įmonei nustatomus kriterijus, ji turi neatitikti abiejų finansinių rodiklių. Siūlomas reguliavimas tiesiogiai atitinka TIS 2 direktyvos 2 straipsnio 1 dalies nuostatas, kuriose nurodoma, kad „ši direktyva taikoma I ar II priede nurodytos rūšies viešiesiems ar privatesiems subjektams, kurie laikomi vidutinėmis įmonėmis pagal Rekomendacijos 2003/361/EB priedo 2 straipsnį arba kurie viršija to straipsnio 1 dalyje nustatytas viršutines ribas, ir kurie teikia paslaugas arba vykdo veiklą Sąjungoje“, ir TIS 2 direktyvos 3 straipsnio 2 dalies nuostatas, kad „šios direktyvos I arba II priede nurodytos rūšies subjektai, kurie nelaikomi esminiais subjektais pagal šio straipsnio 1 dalį, laikomi svarbiais subjektais.“ Atkreiptinas dėmesys, kad TIS 2 direktyvoje nurodoma Rekomendacija 2003/361/EB yra tiesiogiai įgyvendinama Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymu.

3. KSI 11 straipsnį siūloma papildyti 8 dalimi ir joje nustatyti patikslintą vidutinio darbuotojų skaičiaus identifikavimo modelį, aiškiai nurodant, kad vidutinis darbuotojų skaičius nustatomas remiantis Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos turimais duomenimis, su galimybe šiuos duomenis tikslinti atsižvelgiant į subjekto pateiktus duomenis. Šis siūlymas remiasi faktine situacija, kai atliekant kibernetinio saugumo subjektų identifikavimą vidutinio darbuotojų skaičiaus pagal Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymą nebuvo įmanoma nustatyti, nes nė viena valstybės institucija centralizuotai nekaupia tokių duomenų, subjektai nėra įpareigoti tokios informacijos teikti (Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas yra skirtas verslui skatinti, o ne kontroliuoti). Kibernetinio saugumo subjektų pagal šį kriterijų praktiškai negalima identifikuoti. Pažymėtina, kad Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo pagrindu nustatyta vidutinio darbuotojų skaičiaus nustatymo tvarka nėra pritaikyta tam, kad šiuos duomenis nustatytų pačios valstybės institucijos, remdamosi pačių turimais duomenimis, šiuo metu suformuotas toks principas, kad šio įstatymo pagrindu vidutinį darbuotojų skaičių, siekdamas skatinti verslą, nusistato pačios įmonės.

Siekiant, kad įmonės nebūtų įpareigosios identifikavimo metu persiskaičiuoti vidutinio darbuotojų skaičiaus, KSI siūloma nustatyti patikslintą vidutinio darbuotojų skaičiaus identifikavimo modelį. Šio modelio esmė ta, kad valstybės institucijos pirminį vidutinio darbuotojų skaičiaus apskaičiavimą atlieka Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos centralizuotai ir sistemingai kaupiamų duomenų apie apdraustuosius asmenis pagrindu (į skaičiavimą įtraukiamų apdraustųjų asmenų kategorijas nustatant įstatymą įgyvendinančiuose teisės aktuose), o jeigu subjektas mano, kad valstybės turimi duomenys nesutampa su duomenimis, kurie būtų gauti atliekant skaičiavimus Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo pagrindu, suteikiama teisė bet kuriam subjektui identifikavimo metu pateikti jo paties Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuotą vidutinį darbuotojų skaičių, kuris būtų laikomas prioritetiniu.

4. Pagal Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo 2 straipsnio 6 ir 10 dalis, vertinant įmonės balansą ar metines pajamas, turi būti vertinama: 1) balansas ar 2) pardavimo grynosios pajamos, kaip jos suprantamos pagal Lietuvos Respublikos įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymą, ar individualios veiklos pajamos, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatyme. Siekiant tiksliau nustatyti duomenų šaltinį, pagal kurį priimamas sprendimas dėl įmonės metinių pajamų dydžio, remiantis finansiniais duomenimis, siūloma KSI projekto 11 straipsnį papildyti nauja 9 dalimi, kurioje būtų tiksliai nustatyta, kad sprendžiant apie pardavimo grynąsias pajamas, kaip jos apibrėžtos Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatyme,

būtų vertinami Juridinių asmenų registro duomenų tvarkytojo finansinių ataskaitų rinkinyje turimi duomenys arba mokesčių administratoriaus turimi duomenys apie fizinio asmens individualios veiklos pajamas, kaip jos apibrėžtos Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme. Nustatant įmonės balanse nurodyto turto vertę, vertinami Juridinių asmenų registro duomenų tvarkytojui pateikti finansinių ataskaitų rinkinyje nurodyti duomenys, tokie kaip ilgalaikis ir trumpalaikis turtas.

5. KSĮ 12 straipsnio 2 dalyje siūloma šalinti perteklinį pirmą sakinį, kadangi jis atkartoja taisyklę, iš kurios ir turėtų būti nustatoma išimtis KSĮ 12 straipsnio 2 dalyje.

6. KSĮ 13 straipsnio 3 dalies 1 punktą siūloma papildyti ir į specialiųjų subjektų grupę įtraukti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjus, taip užtikrinti, kad jiems būtų taikomas Reglamentas 2024/2690.

7. KSĮ 13 straipsnio 3 dalies 1 punkte siūloma išbraukti formuluotę „ekonominės veiklos sritis (sritis)“, kadangi Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriuje ši formuluotė nėra vartojama.

8. KSĮ 19 straipsnyje siūloma atskirti prieigos prie KSIS suteikimą kaip kibernetinio saugumo subjektui ir kaip kibernetinio saugumo subjekto darbuotojui ar kitam atstovui (konkrečiam fiziniam asmeniui). Kadangi formuluotė „informacinės sistemos naudotojas“ būtų siejama su prieigos prie KSIS suteikimu fiziniam asmeniui, KSĮ 19 straipsnyje vartojamą formuluotę „Kibernetinio saugumo informacinės sistemos naudotojas“ siūlome keisti į „Kibernetinio saugumo informacinės sistemos narys“.

9. KSĮ 23 straipsnio nuostatos derinamos su Reglamento (ES) 2021/887, kuriuo įsteigiamas Europos kibernetinio saugumo pramonės, technologijų ir mokslinių tyrimų kompetencijos centras (toliau – Kompetencijos centras) ir Nacionalinių koordinavimo centrų tinklas, nuostatomis. Reglamente (ES) 2021/887 nustatyta, kad Kompetencijos centras subjektų prašymu juos registruoja kaip Bendruomenės narius, Nacionaliniam koordinavimo centrui atlikus vertinimą ir patvirtinus, kad tie subjektai atitinka nustatytus kriterijus, ir gavus nacionalinių kompetentingų institucijų saugumo sumetimais atliktą nacionalinį vertinimą, taip pat priima sprendimą dėl esamų Bendruomenės narių pašalinimo. KSĮ 23 straipsnis dėstomas nauja redakcija patikslinant subjektą, kuris priima sprendimą dėl Bendruomenės narių registracijos ir pašalinimo (tai Kompetencijos centras), atitinkamai ir pareiškėjo prašymo dėl jo registravimo kaip Bendruomenės nario nagrinėjimo procedūras (Nacionalinis koordinavimo centras, gavęs juridinio asmens prašymą tapti Bendruomenės nariu, atlieka juridinio asmens vertinimo procedūras, siekdamas nustatyti jo atitiktį Reglamento (ES) 2021/887 8 straipsnyje nustatytiems reikalavimams, įskaitant dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams, ir informaciją sprendimui priimti perduoda Kompetencijos centrui), Bendruomenės nario pašalinimo atvejus ir tvarką. Siūlomais pakeitimais pareiškėjams papildoma administracinė našta nėra sukurama.

KSĮ 23 straipsnio 6 dalyje nustatytas 2 mėnesių terminas sprendimui priimti laikytinas racionalių ir proporcingų, užtikrinančių sprendimų pagrįstumą ir atitiktį nacionalinio saugumo interesams, kadangi Nacionalinis koordinavimo centras pirmiausia atlieka pirminį ekspertinį vertinimą, ar pareiškėjas atitinka Reglamente (ES) Nr. 2021/887 nustatytus kompetencijų ir veiklos reikalavimus. Šis vertinimas apima pareiškėjo pateiktos informacijos analizę ir, esant poreikiui, jos tikslinimą. Atlikęs pirminį vertinimą, Nacionalinis koordinavimo centras rengia ir teikia oficialius paklausimus kompetentingoms institucijoms, nurodytoms Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 12 straipsnio 7 dalyje, tokioms kaip Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra. Kartu pažymėtina, kad sprendimų perdavimas Kompetencijos centrui ir jų gavimas vykdomas per Europos kibernetinio saugumo platformą ATLAS, kuri pradėjo veikti tik 2025 m. gruodžio mėnesio pradžioje ir šiuo metu dar vystoma. Praktikoje duomenų perdavimas per šią platformą gali užtrukti, o kai kuriais atvejais reikalingas papildomas informacijos tikslinimas.

10. Pažymėtina, kad siekiant KSĮ numatytų Bendruomenės narių registravimo procedūrų suderinamumo su Reglamentu (ES) 2021/887 numatoma, kad iki KSĮ pakeitimo įsigaliojimo pradėtos procedūros būtų tęsiamos vadovaujantis jau po įstatymo įsigaliojimo patvirtintu teisiniu reguliavimu.

Tai užtikrins teisinį skaidrumą ir aiškumą, leidžiant užbaigti jau pradėtas procedūras dėl Bendruomenės narių registracijos, laikantis Reglamento (ES) 2021/887 nustatytos tvarkos, taip pat užtikrins, kad visi procesai būtų suderinti su Reglamentu (ES) 2021/887, išlaikant teisinių įsipareigojimų tęstinumą ir efektyvumą.

11. KSI 28 straipsnio 6 dalyje ir 30 straipsnio 1 dalyje siūloma nurodyti vykdymo užtikrinimo priemonių taikymo kibernetinio saugumo subjektams tvarką, kadangi skirtingose KSI nuostatose (KSI 28 straipsnio 6 dalis ir 30 straipsnio 1 dalis) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 13 d. nutarime Nr. 818 „Dėl Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymo įgyvendinimo“ (Vykdymo užtikrinimo priemonių taikymo kibernetinio saugumo subjektams tvarkos aprašas) ta pati tvarka vadinama skirtingai.

12. KSI 31 straipsnio 9 dalies pirmojoje pastraipoje siūloma tikslinti nuorodą ir vietoj Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nurodyti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymą.

13. Atliekant Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių įstatymo pakeitimą ir perkeltiant 2024 m. pradžioje galiojusio Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 44 ir 45 straipsnių nuostatas į KSI, nebuvo perkelta tuo metu galiojusio Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 1 straipsnio 5 dalyje numatyta išimtis, kad šio įstatymo 44 ir 45 straipsnių nuostatos netaikomos valstybės informaciniams ištekliams, tvarkomiems korupcinių nusikaltimų ikiteisminių tyrimų, korupcijos rizikos ir jos prevencijos vertinimo, analitinės antikorupcinės žvalgybos, korupcijai atsparios aplinkos kūrimo, teisės saugos ir viešojo saugumo užtikrinimo tikslais. Šiuo metu KSI 38 straipsnio nuostatos įpareigoja minėtas institucijas, įrašytas į Saugiojo valstybinio duomenų perdavimo tinklo naudotojų sąrašą, savo valdomus valstybės informacinius išteklius laikyti valstybiniuose duomenų centruose arba Lietuvos Respublikoje ar kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, Europos ekonominės erdvės valstybėse ir (ar) NATO valstybėse narėse esančiuose duomenų centruose, vadovaujantis Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 45 straipsnio 1–4 ir 6 dalių nuostatomis. Siūloma, atsižvelgiant į galiojusį reguliavimą, KSI 38 straipsnio 1 dalyje nustatyti išimtį institucijoms, kurios valstybės informacinius išteklius tvarko Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 1 straipsnio 5 dalyje nurodytais tikslais.

14. KSI 2 priedo 5.6.1 papunktyje klaidingai nurodytas Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus 2 redakcijos C skirsnio 29 skyrius. Atsižvelgiant į TIS 2 direktyvos II priede nurodyto „Gamybos“ sektoriaus f subsektoriaus rūšį, Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus 2 redakcijos C skirsnio 29 skyrius turi būti pakeistas į Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus 2 redakcijos C skirsnio 30 skyrių.

KSI projektu nenumatomas įstatymo įsigaliojimo terminas, atsižvelgiant į tai, kad KSI projektu siekiama atlikti tikslinamojo pobūdžio pakeitimus, kurie turėtų būti taikomi kaip įmanoma greičiau.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

KSI projektas neigiamų pasekmių neturės.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai
KSI projektas neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

KSI projekto įgyvendinimas ilguoju laikotarpiu teigiamai atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai, nes turės įtakos kuriant saugesnę kibernetinę erdvę paslaugoms teikti Lietuvos Respublikoje, o nustatytas reguliavimas bus aiškesnis ir tikslesnis.

8. Įstatymo projekto atitiktis strateginio lygmens planavimo dokumentams

KSĮ projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymų pakeitimo projektų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios
Teisės aktų keisti ar naujų priimti nereikės.

10. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

KSĮ projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

KSĮ projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Teisės aktų priimti nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Biudžeto lėšų KSĮ projektui įgyvendinti nereikės.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

KSĮ projekto rengimo metu gautos išvados suderintos darbo tvarka.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Kibernetinis saugumas, kibernetinis incidentas, kibernetinio saugumo rizikos valdymo priemonės, TIS 2 direktyva, esminis subjektas, svarbus subjektas.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.
